

Посланици у Европском парламенту изгласаће на наредном пленарном заседању почетком фебруара у Стразбуру резолуцију о изборима у Србији. Резолуцију су пратиле и дебате у пленуму и на Одбору за спољне послове у ЕП (АФЕТ). Тон посланика Европског парламента углавном је био критичан, а извештаји домаћих и страних посматрачких мисија указују на бројне изборне неправилности. Највеће се тичу миграције бирача, које су према налазима Црте, били у том обиму да су утицале на тесне резултате избора у Београду.

Посланик ЕП из редова Европске народне партије (ЕПП) и известилац Европског парламента за Србију Владимир Билчик каже за ЕWB да та институција придаје велику важност ономе што се дешава на Западном Балкану и у Србији.

„Очекујем да ће резолуција бити чињенична и да ће понудити неке следеће кораке у контексту онога што би требало да буде учињено.

Али, за танго је увек потребно двоје. Проблеми Србије не могу се решити унутар институција Европске уније, унутар Европског парламента. Надам се да ће и Србија наставити даље и почети са конституисањем својих сопствених институција“, каже Билчич у интервјуу за ЕВБ.

На констатацију да опозиција у Србији тврди да су избори покрадени, он наводи да је овог пута РИК објавио изборне резултате много брже него након избора 2022, када је било потребно више од 90 дана да РИК објави резултате.

„Желим да кажем да смо ми били задужени да посматрамо парламентарне изборе, и било је много приговора и изазова са процесом гласања. Међутим, мислим да се све то мора решавати путем одговарајућих канала. Судови и друге институције морају се бавити тим питањима. Резултати парламентарних избора су објављени и мислим да је време да нове институције почну са радом. Српски парламентарци требало би да преузму своје мандате, а влада да се формира. Земља треба све пропусте да реши путем одговарајућих институционалних канала“, оценио је Билчич.

Истиче да постоји један велики знак питања у вези са локалним изборима у Београду.

„Ту је резултат био неизванан и тренутно постоји политички застој. Мислим да је важно да Уставни суд реши овај изазов и да сви релевантни чиниоци власти што отвореније и транспарентније поступају, како би се осигурало решавање ових изазова у складу са принципима правне државе“, указао је.

Додао је да је важно да се обави институционално формирање парламента и нове владе, „који би требало да помогну у решавању свих системских недостатака, када је реч о изборном оквиру, тако да се уочени проблеми више не понове“.

„Морамо и сачекати коначни извештај ОЕБС/ОДИХР-а да бисмо заиста имали потпуну оцену онога што се догодило и шта треба исправити.

Али мислим да, што се тиче парламентарних избора, нема времена за губљење. Јер оно што Србији не треба је још један период нестабилности и кризе. Србија је имала три изборна циклуса за три године. За сваку земљу која жели да напредује, неопходан је простор за реформе и доношење закона, простор за правилну дискусију у институцијама, попут парламента. Стога сматрам да је важно да формирање новоизабраних институција почне што пре“, поручио је Билчич.

Упитан шта ако институције у Србији не буду реаговале на наводе о изборној крађи и да ли би онда ЕУ требало да реагује, он каже да је ЕУ ангажована на терену помоћу њихових мисија и дипломата.

„Ангажујемо се и овде у Европском парламенту. Имали смо и размену мишљења са Европском комисијом и Европском службом за спољне послове. Европски парламент усвојиће резолуције. Пратићемо то и постоји ангажовање. Али морамо да схватимо да коначно и одлучујуће решење мора бити институционално решено унутар Србије“, истакао је.

Додао је и да од кад је он известилац за Србију, а то је од 2019, Србија није остварила значајан напредак ка чланству у ЕУ, а да би се он десио потребно је, прво, да Србија има кредибилну и стабилну владу и парламент који могу да спроводе важне домаће реформе у области владавине права, демократије, слободе медија, основних права, али и структуралне институционалне реформе, а друго, Србија мора имати потпуни кредибилитет изборног процеса и оквира.

„Зато кажем да истраге које су почеле, судски поступци који су покренути, и потпуна оцена, укључујући коначни извештај ОДИХР-а, морају бити основа за решавање свих проблема, тврдњи и питања у вези са оним што се догодило 17. децембра, и шта се дешавало од тада. То је изузетно важно. Мислим да то у свим институцијама у Бриселу схватају. И поново, институционална решења за ова питања морају се спровести унутар Србије. Ако институције у свом тренутном стању не испоруче то питање, онда морају бити реформисане и промењене. Даћу вам само један пример – Регулаторно тело за електронске медије (РЕМ). Као међународни посматрач, био сам заиста разочаран када се нико из РЕМ-а није састао са нама да разговарамо о кампањи и медијској ситуацији у Србији у периоду пре избора. Ово регулаторно тело мора почети да ради. Да би се то десило, Србија треба да почне потпуно да примењује и неке нове законе, укључујући и оне медијске. Потребно је отпочети са променама у начину рада ових институција у Србији“, указао је Билчич.

На питање да ли мисли да би међународна истрага помогла решавање политичке кризе у земљи, он понавља да примарно институционално решење мора бити оно које се постиже унутар саме Србије.

(ЕВБ -Н1)